

POSUDEK

oponenta na diplomovou práci

Jméno a příjmení studenta: Ropek Pavel
Téma diplomové práce: Problematika vzdělávání Romů
Oponent práce: Mgr. Hana Syslová

Téma diplomové práce lze považovat za dlouhodobě aktuální a na zpracování velmi náročné.

Práce je rozdělena na část teoreticko-metodologickou, kam diplomant řadí významná období z historie Romů, která považuje za zlomové při „formování postojů romského etnika“. Druhou podkapitolu této části věnuje přístupům ke vzdělávání R. za socialismu a současným trendům.

V praktické části, v podkapitole 2.2 Srovnávací výzkum popisuje vlastní výzkum mezi učiteli dvou ZŠ a použité metody. Dále se v podkapitole 2.3 Mezi Romy zabývá faktory ovlivňujícími romské dítě a výzkumem mezi učiteli speciální školy a Romy ve Vysokém Mýtě. Rámcové vzdělávací programy a pohled z praxe jsou obsahem poslední podkapitoly.

Volba členění práce není právě nejšťastnější. Zejména výsledky obou výzkumů by stály za přehlednější srovnání a také obsah 2.3.1.3 Vnější faktory (str. 68), týkající se Druhé světové války a tradiční romské rodiny, by měl být řazen do 1. části. Nadbytečná se jeví příliš detailní 2.3.2.3 Historie speciální školy ve Vysokém Mýtě (str. 78) a naopak 2.4.3 Pohled z praxe (str. 87) souvisí spíše s vlastním výzkumem diplomanta.

Po obsahové stránce v částech popisujících dějiny Romů nacházíme překonané hypotézy a nepřesnosti. Např. na str. 5 je správně uveden indický původ R., ovšem na str. 66 diplomant zmiňuje dávno překonanou domněnku, že místem původu může být Egypt. Z celé práce pak jasně nevyplývá, kterou subetnickou skupinou se zabývá. Zmiňuje Romy Olašské, tradičně kočovný způsob života, ale můžeme se jen dohadovat, že zkoumaná skupina jsou Slovenští R., kteří tvoří 80% romské populace v ČR a jedná se tedy o R. tradičně usedlé. Za důkladnější zpracování by stálo, pro současnou situaci významné, období mezi lety 1945 – 1989.

Významná období z dějin byla volena vcelku vhodně a důraz zde kladený na historický i sociokulturní kontext je třeba ocenit.

Důležitou součástí práce je výzkum zaměřený na postoj Romů ke vzdělání a vzdělávacím institucím. Vzhledem k těžkostem při navazování kontaktů s R. a nedostatku možnosti získat tak poměrné množství názorů z jejich strany, dovídáme se spíše o tom, co si o vztahu R. ke vzdělání myslí učitelé. Pohled ze strany R., jak vyplývá z dotazníků, je odlišný. Diplomant si v Závěru práce tohoto nesouladu všimá a správně považuje pohled samotných R. za nepostradatelný.

Je škoda, že volená literatura nebyla doplněna o autory, kteří poznali Romy v mnoha aspektech jejich života a zrovna tak se jejich práce týkala zde zpracovávaného tématu. Bylo by tak snazší získat důvěru a spolupráci R., více informací z odpovědí učitelů, a hlubší průhled do zkoumané problematiky.

Zrovna tak mohl práci prospět bližší pohled na některé z úspěšných dlouhodobých vzdělávacích projektů pro Romy, které jsou v práci zmíněny.

Přes veškeré výtky je třeba si povšimnout otevřeného přístupu diplomanta ke zvolenému tématu, které je obtížné k uchopení a každý náznak řešení přináší vždy další otázky.

Předloženou práci doporučuji k obhajobě.
Navrhovaná známka velmi dobrá - dobrá

1. 5. 2006

Mgr. Hana Syslová

